

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

رَبَّنَا اجْعَلْ لَنَا
وَمِنْ بَيْنَ يَدَيْهِ
وَعَلَىٰ أَرْسَالِهِ
وَالسَّلَامُ

© Revak Kitabevi, 2024

Tüm hakları Revak Kitabevi'ne aittir.

Sertifika No: 45588

Revak Kitabevi: 25

Âl-i Beyt Serisi: 3

Müminlerin Annesi Hazret-i Hatice

Orijinal ismi: *Hayâtu's-Seyyide Ümmü'l-Mü'minîn Hadice -Ard ve Tahlîl-*

Yazar: Bâkır Şerîf el-Kureşî

Mütercim: M. Cevher Caduk

Kitap Editörü: Arzu Meral

Sayfa Düzeni: Revak Kitabevi

Kapak Tasarımı: Togay Kazım Ataç

ISBN: 978-605-64527-4-1

1. Baskı: Ağustos, 2014

2. Baskı: Ekim, 2024

Baskı & Cilt: Uzunist Dijital Matbaa A.Ş.

Akçaburgaz Mah. 1584 Sk. No: 21 Esenyurt, İstanbul

Tel: 0212 945 48 42 E-mail: uzunistdijital@gmail.com

Matbaa Sertifika No: 68922

Besmele: *"Bismillâhirrahmânirrahîm"*

Seri Levhası: *"Rabbünâ Allâh celle celâluhu ve*

Muhammed nebiyyünâ sallallâhu aleyhi ve âlihi ve sellem

ve Aliyyün Mevlânâ aleyhi ve âlihi's-selâm"

<http://www.revakkitabevi.com>

Adres: Aziz Mahmut Hüdayi Mahallesi

Tepsi Fırın Sokak. Şifa Apt. 12/3 Üsküdar, İstanbul

Tel: 0216 342 47 97

E-mail: info@revakkitabevi.com

Müminlerin Annesi
HAZRET-İ HATİCE

Bâkır Şerîf el-Kureşî

Mütercim
M. Cevher Caduk

Revak Kitabevi
İstanbul, 2024

Bâkır Şerîf el-Kureşî 1925/26 (1344) yılında Necef'te dünyaya geldi. Tam ismi, Bâkır ibn Şerîf ibn Mehdî ibn Nâsır el-Kureşî'dir. İlk eğitimini âlim bir zât olan babası Şerîf ibn Mehdî'den almıştır. Daha sonra, Bâkır Kaftan, Hüseyin el-Ahsâî, Ali Şübber, Beşir el-Âmilî gibi büyük âlimlerin tedrisinden geçmiştir. Biyografî, tarih, fıkıh ve fıkıh usûlü sahalarında önemli eserler kaleme almış olan Kureşî, 2012 yılında Necef'te vefat etmiştir. Kabri, Necef'te kendisinin kurmuş olduğu İmâm Hasan Kütüphanesi'nin avlusu-
sundadır. Yüzü aşkın eserlerinden bazıları şunlardır: *Hayâtü'r-Rasûli'l-Âzam* (3 cilt), *Mevsû'âtü Ehli'l-Beyt* (42 cilt), *Emîrû'l-Müminîn* Ali bin Ebî Tâlib (11 cilt), *Hayâtü'l-İmâm Hasen* (2 cilt), *Hayâtü'l-İmâm Huseyn* (3 cilt), *Mevsû'âtü'l-İmâm es-Sâdık* (7. cilt), *en-Nizâmü't-Terbiyevî fi'l-İslâm*, *en-Nizâmü's-Siyâsî fi'l-İslâm*, *el-İslâm ve Hukûku'l-İnsân*.

İçindekiler

Takdim	i
I. Hazret-i Hatice'nin Ailesi, Doğumu ve Şahsiyeti	1
A. Ailesi.....	1
B. Doğumu ve künyesi.....	2
C. Kıymetli sıfatlarından bazıları.....	3
a. Allah'a sağlam bir iman.....	3
b. Cahiliye dönemindeki konumu.....	3
c. İrade.....	4
d. Sabır.....	4
e. İffet.....	4
f. Cömertlik.....	4
g. Ticaret sevgisi.....	5
h. İslâm'daki önemi.....	5
D. Hazret-i Hatice'nin yüceliğine misaller.....	6
a. Allah'ın Hazret-i Hatice'ye selâmı.....	6
b. Cennetteki evi.....	6
c. Hz. Peygamber'in ona verdiği değer.....	7
d. Hz. Zehrâ'nın methiyesi.....	8
e. Hz. Ebû Tâlib'in methiyesi.....	8
f. Hz. İmâm Hasan'ın methiyesi.....	9
g. Hz. İmâm Hüseyin'in methiyesi.....	9
h. Hz. İmâm Zeyne'l-Âbidîn'in methiyesi.....	10
i. Hz. İmâm Hasenü'l-Askerî'nin methiyesi.....	10

II. Cahiliye Dönemi Putları ve Âdetleri	11
A. Putlara tapınma.....	11
a. Hübel.....	11
b. İsâf ve Nâile.....	12
c. Lât, Uzza ve Menât.....	12
B. Putlardan yüz çevirenler.....	12
a. İmriü'l-Kays.....	12
b. Ğâdî bin Abdüluzza.....	13
c. Zeyd ibn Amr ibn Nufeyl.....	14
d. Sa'd.....	14
e. Huzâî bin Abdülmüzenî.....	14
f. Abdurrahman.....	15
C. Hazret-i Peygamber'in putları yıkması.....	16
D. Kız çocuklarının toprağa gömülmesi.....	17
E. İktisadî yaşam.....	17
F. Zillet ve miskinlik.....	18
G. Ümmîlik (Okur-yazar olmama durumu).....	18
H. <i>Hilfu'l-Fudûl</i> (Erdemliler İttifakı).....	19
I. <i>Dârü'n-Nedve</i> (Şehir Meclisi).....	20
III. Ticaret ve Evlilik	21
A. Hazret-i Peygamber ile ticarî akd.....	21
B. Hazret-i Peygamber'e muhabbet.....	22
C. Hazret-i Hatice'nin tercihi.....	22
D. Hazret-i Ebû Tâlib'in istemesi.....	23
E. Hz. Peygamber'in ve Hz. Hatice'nin yaşı.....	25
F. Hazret-i Hatice'nin malını bağışlaması.....	26
G. Hazret-i Hatice daha önce evlenmemişi.....	27

H. Çocukları.....	28
a. Hazret-i Kâsım.....	28
b. Hazret-i Abdullah.....	29
c. Hazret-i Tayyib.....	30
d. Hazret-i Tâhir.....	30
e. Hazret-i Fâtimetü'z-Zehra.....	30
f. Hazret-i Zeyneb.....	40
g. Hazret-i Rukıyye.....	42
h. Hazret-i Ümmü Gülsüm.....	43
IV. Hazret-i Hatice Cihâdın Ön Saflarında.....	45
A. Hira mağarasında.....	46
B. Vahiy.....	47
C. İlk Müslümanlar: Hz. Hatice ve Hz. Ali.....	50
D. İslâm'a davet.....	52
E. Kureyşlilerin tepkisi.....	56
F. Müslümanların Habeşistan'a hicreti.....	57
G. Boykot yılları.....	73
V. Son Demler ve Hüzün Yılı.....	79
A. Âişe'nin kıskançlığı.....	80
B. Hüzün yılı.....	86
a. Hazret-i Ebû Tâlib'in vefatı.....	86
b. Hazret-i Hatice'nin vefatı.....	90

Takdim

Dinî ve siyasi sahalardaki başarılar sadece erkeklere ait olmayıp, bu başarılarda kadınların da önemli bir payı ve rolü vardır. Hatta kadınlar sadece bu sahalarda değil, hayatın her alanında etkindirler ve hayatı erkeklerle paylaşırlar. Onlarla birlikte zorlu meydanlarda ve karanlıklarda zulme karşı dururlar. Bu mücadeleler sırasında uğradıkları mihnetler ve belalarla daha da yücelirler. Kimi zaman erkeklerin gösteremeyeceği kahramanlık ve fedakârlıkları ortaya koyarlar. Kadınların zulme karşı onurlu mücadeleleri tarih boyunca kaydedilmiş, *A'lâmü'n-Nisâ*, *Belâğâtü'n-Nisâ* ve *el-Hûru'l-Ayn* gibi, onların siyasi başarılarını ve ilmi dirâyetlerini konu edinen pek çok eser kaleme alınmıştır. Kadınların ebedî olarak kalacak kahramanca duruşlarını yüksek sesle dillendirmemek veya göz ardı etmek, onlara karşı yapılan büyük haksızlıklardan biridir. Bu tavır, insanî değerlerin en basitinden dahi uzaklaşmak anlamına gelir.

Tarih boyunca pek çok kadın, fazilet, cihat ve zorlu işlerde sembol hâline gelmiştir. Bu değerli kadınlardan biri de, Âsiye bint Muzâhim'dir. Kadim Mısır'da despot, cehaletinden ve gücünden dolayı ilahlık iddia eden Firavun'un karısıdır. Korkunun ve terörün hâkim olduğu bir atmosferde, Firavun'un ilahlığına inanıp, onun despotluğundan korkarak bu inancı ikrar eden kimse güven içinde olurken, inkâr edenler türlü işkencelere maruz kalıyordu. Derken Mısır semâsında Hakk'ın daveti yankılandı. Firavun'un hanımı tarafından gerçekleştirilen bu tevhid daveti, Firavun'u inkâr ederek onu değersizleştirdi.

Âsiye'nin ağzından, Firavun'a karşı şu cümleler döküldü: "Sen kimsin? Kıymet-i harbiyen nedir? Cehalet ve ahmaklık sembolüsün. Cehaletin karanlıklarında paramparça olmuş, un ufak bir toz gibisin! Belirsiz ve şahsiyetsiz bir hâle dönmüşsün." Âsiye, Cenâb-ı Hakk'a iman ve ihlâs dolu bir münâcatla şöyle yakardı: "*Rabbim! Bana katında, cennette bir ev yap. Beni Firavun'dan ve onun kötü işlerinden koru. Beni zalimler topluluğundan kurtar.*"¹ Âsiye, bu âyeti kocasına haykırarak vefat etmiştir. Bu yüce hanım, ahlâkının güzelliğinden ve Rabbinin kendisi için cennetin en yüksek derecelerini hazırladığını bildiğinden, türlü işkencelere aldırış etmeyerek davetini sürdürmüştür.

Kadına yücelik olarak şu yeter ki, aralarında Şeyhü'l-Enbiyâ Hazret-i İbrahim, İsa Rûhullah, Mûsâ Kelîmullah, Muhammed Habîbullah gibi büyük peygamberlerin de bulunduğu, Allah'ın kelâmını yeryüzünde yükseltmeye çalışsan, despot ve müşrik güçlerle çarpışan nebî ve rasûlleri karınlarında taşımışlardır. Bu yüce peygamberler ise, dile getirilemeyecek ve tasavvuru zor zulümler görmüşlerdir.

Kadınlar, peygamberlerin yanı sıra, onların yüce vasîlerini de dünyaya getirmişlerdir. Bunların başında Allah Rasûlü'nün vasîsi, onun ilim şehrinin kapısı, Hazret-i İmâm Emîrû'l-Müminîn Ali *aleyhi's-selâm* gelmektedir. Tertemiz rahimler, ona ve ondan sonra gelen Hidayet İmâmları'na da hânelik yapmışlardır. İmâmlar ve peygamberler, Allah yolunda gerçekleştirecek cihâdın en ulusunu yerine getirdiler. Taşkın ve sapkın kuvvetlerle mücadele etmek için, onlara karşı bir cephe oluşturdular. Firavunlar ve tâğutlar, onlara akla hayâle gelmedik işkenceler ve sıkıntılar yaşatmak istemiş, bu kutlu zâtlar da, ya şehîd edilmiş ya da zehirlenmişlerdir.

Kadın, Allah'ın büyük lûtfuna sahiptir. Kadını basit görmeye veya değerini alçaltmaya çalışmak, cahilî düşün-

¹ Tahrîm Sûresi, 11. âyet.

ceye ait bir tutumdur. Nitekim cahiliye ehli, kız çocuklarını diri diri toprağa gömerdi. “Kız çocuklarını gömmek, övünülecek davranışlardandır.” ifadesi, aralarında yaygınlık kazanmıştı. İslâm bunu yerle yeksan etmiş, teşrî ettiği tek-lifi ve vaz’î hükümlerle kadın ile erkeği birbirine eşit kılmıştır. *İslâm’da Kadın Hakları (Hukûku’l-Mer’eti fi’l-İslâm)* adlı eserimizde, İslâm Dini’nde kadının sahip olduğu hakları ve konumunu ele almıştık.

Müminlerin annesi Hazret-i Hatice’ye gelince, o, İslâm davetinin kabul görmesinin ve İslâm’ın garip olduğu dönemde mâkes bulmasının en önemli unsurlarından biridir. İslâm davetinin yayılması için muazzam servetini cömertçe harcamakla kalmamış, Hazret-i Peygamber’in Kureyş’in azgın tâğutlarından ve cahillerinden gördüğü her türlü düşmanlık ve meşakkat karşısında ona destek olmuştur.

Elinden geldiğince Peygamber’in acılarını hafifletmeye çalışmış, davetin sürekliliği ve risaletin eda edilmesi için Hazret-i Peygamber’in faaliyetlerini ve dinginliğini canlı tutmaya gayret etmiştir. Diğer taraftan da, peygamber hanımı olması dolayısıyla, hem erkeklerden hem de kadınlardan gördüğü alaylara ve tahkirlere tahammül etmiştir. Müminlerin annesi, İslâm’a gönülden bağlanmış, İslâm’ın değer yargılarını ve amaçlarını yürekte benimsemiş ve kavramıştır. Vahyin çağrısına ilk olumlu cevabı veren ve iman eden o olmuş, hayatı boyunca ihlâs ile bu imanı yaşamaya çalışmıştır.

Allah’ın Hazret-i Hatice’ye olan büyük lûtuflarından ve bağışlarından birisi, onu âlemlerdeki tüm kadınların hanımefendisi ve âhirette en yüce makama sahip olan Hazret-i Fâtîme’ye anne kılmasıdır. Allah, Fâtîme’nin hoşnutluğunu kendi hoşnutluğu, onun gazabını da kendi gazabı kılmıştır. Hazret-i Hatice, aynı zamanda Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve âlihi ve sellem*in iki torunu olan cennet ehli gençlerin iki efendisi Hasan ve Hüseyin’in, İslâm’ın

çerağları ve Kitâb-ı Kerîm'in dengi olan diğler tertemiz Hidayet İmâmları'nın ve onların neslinden gelen seyyidlerin de ninesidir.

Bu eseri telif etmemize, Hücetü'l-İslâm es-Seyyid Ahmed el-Eşkurî sebep olmuştur. Onunla kaleme almış olduğumuz kırk cildi aşkın *Ehl-i Beyt Ansiklopedisi* çerçevesindeki bir konuşmada, karşılıklı fikir teâtisi neticesinde böyle bir kitap yazma fikri doğmuştur. *Ansiklopedi'* nin bir bölümü İngilizce'ye, bazı ciltleri ise Farsça'ya çevrilmiştir. Seyyid, söz konusu eserin tamamlayıcısı olması kabilinden, dikkatimi müminlerin annesi Hazret-i Hatice'nin hayatna çekti. Seyyid'in bu önerisi oldukça güzeldi. Allah'tan tevfik ihsan etmesini ve beni tertemiz Ehl-i Beyt İmâmları'nın hizmetkârı olarak haşretmesini niyâz ederek, Hazret-i Hatice'nin hayatını araştırmaya başladım.

Önsözü tamamlarken, değerli oğlumuz Seyyid Abdullah el-İhsaî'ye, kitabın basımı için göstermiş olduğu özel çabadan dolayı, dua ve teşekkürlerimi sunuyorum.

Bâkır Şerîf el-Kureşî